

Владимир Колев

Клошарят

„Винаги е имало достатъчно факти. Липсвало е фантазия“
Блохинцев

Когато колата се понесе странично към оградата от хилави черешови храсталаци, Серж Дишон подсъзнателно разблокира инстинктите си. Сне крак от газта и успя да преодолее желанието рязко да натисне спирачката. От занасянето усети леко замайване, но то беше за кратко.

Слезе с омекнали крака, огледа дирята, останала в меката лятна пепел и изпита непреодолимо желание да запали цигара. Димът ѝ спря лекото треперене на ръцете. Вече поуспокоен, прекара през ум действията си в тяхната последователност и с удоволствие констатира, че е живо възплъщение на инструкциите за такива случаи – без нищо излишно или нещо пропуснато.

Всъщност, Серж Дишон знаеше, че е добър шофьор. Може би толкова добър, колкото квалитетен се чувстваше и като banker.

Още като студент му се налагаше да разкарва пици по домовете. Отначало шофирането в претовареното градско движение го докарваше до студена пот още на третата минута. Но само след месец започна да усеща сладкия хазарт на провирането между две коли на по една боя разстояние, овладяването на свършеното усещане за ъглово ускорение, което позволява да направиш завоя с максимална скорост без да те поднесе. И хилядите други хитрини, които правят от човека зад волана истински шофьор.

Докато допушваше цигарата, приближаваният четиридесетте мъж си даде сметка, че е удачник. Покрай пиците макар и не блестящо, все пак успя да завърши следването. Очакваше го кариерата на дребен банков чиновник, който десет години преди пенсиониране, евентуално, би могъл да стане началник отдел в не особено голям банков клон. Но Серж Дишон чувстваше с кожата си, че късметът отива при тия, които вярват, без да правят от вярата религия. Сенека се е изразил много точно – никой разумен човек не вярва без да се съмнява, и не се съмнява без да вярва. Няколко месеца след постъпването си усети тънкия момент с фалшивите бордера на „Визаж“, които биха накарали банката да се раздели с около два милиона. Без да бърза, съпостави фактите, поразрови се още малко и се увери, че е на прав път.

Ако действаше по формалните правила, трябваше да пусне докладна записка по канален ред. Най-вероятно записката щеше да обере прахоляците на архива. А ако станеше чудо и ѝ обърнеха внимание, лаврите щяха да останат за шефовете.

Серж Дишон избра нестандартен, по-точно гаменски вариант. Подложи пирон под задната гума на Мерцедеса на шефа на банката. Господин Пелие работеше до късно, та не беше проблем точно в момента,

когато гумата тежко изпъшка, младият чиновник и приближаващият седемдесетте банков лъв да се окажат на едно и също място в уличката до страничния вход. По чиста случайност, или поне така се получи. За късмет на Дишон, в багажника на разкошната кола нямаше крик. Без показно старание, приятният младеж донесе необходимата железария от паркираното наблизко старичко Рено-петица.

Господин Пелие благодари и каза, че има спомен вече някога да са се виждали. Серж добродушно поясни, че често се виждат, но по силата на вкоренена учреденска философия, шефът трудно помни физиономии на подчинени, а подчинените нямат право да забравят физиономията на шефа си. Дързостта на младока развесели стареца. Последва покана за разговор на чашка – извън служебното си положение строгият господин вече обитаваше белите полета на все по-самотна старост.

Покрай камината, за Серж нямаше никакви проблеми да изложи съмненията си. Старецът наостри уши, ровенето започна още от другия ден. Вместо преди пенсиониране, само след година Серж Дишон вече беше началник отдел, след три – заместник шеф.

... А в този късен летен следобед шефът на банка „Конструктив“ мосю Серж Дишон едва не катастрофира. Докато изпуши Камел-а, може би най-ароматната цигара в живота си, започна да се оглежда. Намираше се в покрайнините на някакво градче, със спукана гума, преживял малък стрес от възможна катастрофа.

В този момент две неща му създаваха лек дискомфорт.

Обичаше да шофира сам и в такива случаи освобождаваше верния стар Мишел. Но нито веднъж не му се бе случвало да сменя гума...

И му се ядеше шоколад. От този, шуплестия, с ироничната марка „Ементал“. Най-доброто, проверено лекарство за такива случаи.

А батерията на мобилния телефон беше издъхнала.

Дребни неудачи, които не правят живота черен, но те карат да се почесваш като охранител, хванат че спи.

В този момент в края на уличката се появи клошарят. Без да бърза, доближи колата, огледа пукнатата гума и се ухили с проядените си зъби. Това раздразни леко Серж. И тъкмо да изръмжи: „Разкарай се, старец!“, усети неповторимия аромат на „Ементал“, смесен с характерния за клошарите мирис на кисело и развалено. По-странното беше, че клошарят продължавайки все така с интерес да оглежда колата, бръкна в джоба си, извади половинка шоколад и го подаде мълчаливо. Серж се замисли за секунда, но го взе. Когато отхапа първата хапка усети, че това вероятно е най-вкусното парче шоколад, което някога е слагал в уста. Остана

доволен от себе си, че не взе да се прави на важен. Вкусотията беше обвита не в станиол, а в някаква белезникава хартия. Механично отбеляза, че надписът е черно-бял, с доста архаичен шрифт. „Ементал“, но с особен, фин аромат.

Мина му през ум, че ако старецът се навие да смени гумата, би могъл да се отчете непринудено за услугата и страхотния шоколад с едра банкнота. Клошарят без да се пазари, пое съндъчето и внимателно се загледа в инструментите. Май и той е на „Ви“ с глухия ключ, с насмешка помисли Серж. И тъкмо да му покаже какво точно трябва да вземе, клошарят промърмори под нос:

– Знам, знам... Между 1830 и 1835 г. бях мелничар...

Шегаджия. Но явно с техническо мислене. Можеш да си помислиш, че вярно в 1830 се е занимавал с някакви механизми. Доста умува, но смени гумата. Даже, с добър усет натегна болтовете без да скъса резбата на някой от тях.

От първоначалната неприязън, която Серж изпита към него, не беше останала и следа. Даже традиционната смрад на мръсно и кисело вече не го дразнеше, а предизвикваше само леко любопитство. В кръга на мосю Дишон хората смърдяха по друг начин...

Извади кутията „Камел“ и му предложи цигара. Клошарят кимна учтиво и изфъфли:

– Благодаря. От хиляда осемстотин деветдесет и... кога беше?... вече не пуша. От деня, в който онова глупаво конте, генерал Буланже си тегли коршума... Хиляда осемстотин деветдесет и... забравям вече...

Шегаджия. Хиляда осемстотин и тридесета воденичар, хиляда осемстотин деветдесет и... Кога се беше самоубил онзи тарикат, спечелил президентските избори, афериста Буланже?¹ Няма значение... Старецът явно е психар, но как убедително навързва нещата, сякаш вярно е живял тогава... И приема насмешливите въпроси на сериозно.

– Толкова ли ти беше мъчно за генерала, та отказа цигарите?

Клошарят изсумтя презрително:

– Въобще не ми пукаше за този боклук! Запомнил съм го, защото в този ден при мен дойде великият магистър конт Шеулби и донесе шоколада. Обясни ми, че трябва поне година да не пуша, за да може да ме хване магията. И аз глупакът го послушах, за което сега съжалявам...

– Ти вероятно си първият който съжалява, че е успял да откаже цигарите...

---

1. Жорж Буланже печели изборите през 1891 г. – Б.а.

– За това не съжалявам – поясни клошарят. – Съжалявам, че изядох шоколада. Да не мислиш, че е лесно да бъдеш почти безсмъртен?!

Чешит. И си вярва. Да видим какви са вижданията му за безсмъртието?

– Какво означава почти безсмъртен според теб?

– Какво означава?... Господин контът Шеулби каза, че ако вляза в мисията, ще живея поне петстотин години. Ако ли не – най-малко двеста... Животът ми протече толкова объркано, толкова неща ми се случиха, просто не знам дали някои от тях не са свързани с мисията? А двестата ги прескочих и започва да ме лови страх... Ако трябва да я дотъркалям до петстотин...

– И каква беше тази мисия?

– Знаем ли?... Да бъде добър с хората, да им помагам при нужда и други такива работи... – с неохота, неопределено каза клошарят.

– Да сменяш гумите на разни богати леваци, които от глезотия не могат да се справят даже с това... – в тон с него допълни Серж.

– Да бъдеш добър с хората не е лесна работа! Във всеки случай не е повод за шеги – погледна го предупредително старецът. – И не забравяй, че ти хапна другата половина на ТОЗИ шоколад!

– Извинявай не исках да те засегна старче – примирително каза Серж. И бръкна в джоба си, за да извади очилата. Докато ровеше, усети леко замайване. От стреса с катастрофата е, помисли с доловимо безпокойство и се подпря на колата. – Виж, старче...

Огледа се. Край него нямаше никакъв старец. Беше сам. Отстрани, в пепелта лениво се излежаваше сменената гума.

С наново разтреперани ръце сложи очилата и разгъна белезникавата хартия. На нея, с особен шрифт беше написано: „CHOCOLAT“ А с по-ситни букви: „fabrique des articles magiques“ 1891².

Пое си дълбоко дъх. Осъзна, че в живота наистина му върви. Ръката сама намери кутията „Камел“. Сложи в уста цигара, но тъкмо да я запали, се сети – поне година не трябва да пуши, за да хване магията...

Стоя така минута, може би две...

„Благодаря! Щом ми върви, трябва да бъде удачник докрай!“ С удоволствие запали цигарата „Камел“. Димът ѝ беше познато остър и чудно ароматен...

---

2. „CHOCOLAT“, „fabrique des articles magiques“ /фр/ – „ШОКОЛАД“, „фабрика за магически артикули“. През тази година Буланже се самоубива. – Б.а.

ИЗВЪН РЕДОВЕТЕ НА РАЗКАЗА: Присъствах на някакъв бизнес-семинар. По едно време пред нас застана около четирийсетгодишен, младолик французин. Банкер. Думите му бяха премерени и точни. От него струеше нещо, което определено с повече думи, можеше да се изрази така: ерудиран, съдържан, елегантен, човечен. Обаятелен!

Материята, върху която говореше, ми беше позната. Гледах към мастираното стъкло на прозореца зад гърба му видях да тече тази история...

Има и такива хора. Притежаващи способността да провокират въображението.

КРАЙ

© Владимир Колев

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11892>]